

לעילוי נשמת
הר"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הנוצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמת
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הנוצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: ברכת השבת

בס"ד | גיליון מס' 322

פרשת ויקהל פקודי (החודש)

כיצד דרשת בר מצוה הצילה בשנות האימה?

וביום השביעי יהיה לכם קודש (ל"ה, ב)

וכאן כדאי לגלות גילוי נוסף, מהקדמת בעל האגלי טל' לספרו: שמירת שבת שקולה כשמירת כל תרי"ג המצוות, וממילא - לימוד הלכות שבת הוא כלימוד כל התורה כולה! מדהים! אפשר ללמוד הלכות של מצוה אחת, שאנו ממילא מחוייבים להכיר את הלכותיה כדי לשומרה כראוי, וברוח נוסף - ייחשב לנו הדבר כאילו למדנו את כל התורה כולה! הכרת ההלכה, שמירת שבת כהלכתה, ולימוד כל התורה - בתבילה כראית אחת ושמה 'לימוד הלכות שבת'!

פרשת השבוע פותחת במתנת השבת, ועוד לפני הציווי באה האמירה 'ויקהל משה' - משה רבינו הקהיל את הציבור כולו לצורך לימוד מצוות השבת, לשיעור הלכתי על דיני ופרטי השבת. כי אי אפשר לשמור שבת כהלכתה מבלי להכיר את הלכותיה על בורין. רק ידיעת ההלכה כראוי, מאפשרת לשמור שבת כראוי, ולהתחבר בקשר הדוק לברכת השפע השבתית!

כמה נאה ויאה הדבר, לקבוע מדי שבת בשבתו, בסעודות השבת, זמן איכות משפחתי של לימוד הלכות שבת. זו חוויה משפחתית מרוממת שיוצקת תוכן איכותי לסעודות השבת, ובד בבד, בלימוד מסודר ורציף לאורך תקופה, ניתן לרכוש ידע מקיף בהלכות שבת, ולזכות לשומרה כראוי. והזוכים ללימוד הלכות שבת גם בימות השבוע - אשרי להם ואשרי חלקם, זוכים הם להתחבר לצינור השפע השבתי גם בימות החול, כמה נפלא ומרומם!

אחים יקרים, בשבוע זה, בו אנו קוראים על כך שמשנה הקהיל את בני ישראל ללימוד הלכות שבת, זה הזמן להקהיל את עצמנו, את ילדינו ואת כל בני המשפחה, לחוויית לימוד הלכות שבת. ביום השבת ובימות החול, כל יהודי זכאי לאושר הנפלא של הכרת הלכות שבת וחיבור איכותי לצינור השפע. הבה נלמד הלכות שבת, נזכה לשמור את השבת כהלכתה, ונזכה לשפע רב מאוצרה של השבת!

עשרה סימנים שהצילו שנים!

מיקירי קרתא דקרית ויזניץ בבני ברק, היה הגה"צ רבי דוד לייב שווארץ זצ"ל. הוא נודע בהיותו איש חסד שכל ימיו כיתת את רגליו לצורכי צדקה, אולם מעטים יודעים עד כמה היה גאון בתורה כבר משחר נעוריו, כפי שמעיד הסיפור הבא המופיע בספר 'בחזקת יד' תולדות חיו, וזה דבר המעשה:

רבי דוד לייב נולד בהונגריה, בה היה קיים 'חוק חינוך חובה'. גם ילדי החרדים לדבר ה' נדרשו להופיע ללימודים בבית הספר העירוני, בו למדו בשעות הבוקר את כל מקצועות החול. בית הכנסת בעיירה פתח את שעריו בשעות אחר הצהריים כדי ללמד את ילדי תשב"ר תורה ומצוות, אולם אביו של רבי דוד לייב ובנו הילד, רוח אחרת היתה עימם...

כל יהודי, בכל מצב ובכל זמן, מבקש לזכות בשפע רב משמים, שפע ברכה, שפע הצלחה, שפע נחת, שפע בריאות. שפע - הוא שם כולל שמקיף את כל מה שאנו זקוקים לו ויעשה לנו טוב בחיים, ואנו מבקשים לזכות בכמה שיותר שפע שמימי שירעף עלינו, כי זו הדרך לזכות לחיים טובים ומאושרים יותר. כל אדם מחפש את צינור השפע דרכו מושפע השפע משמי מעל אל עולמנו, והוא מבקש להתחבר לצינור הזה ולהחזיק בו בכל לב.

כל מה שנותן לברר הוא, מהו צינור השפע. היכן הוא נמצא, איך אפשר להתחבר אליו. הדבר ברור כי ככל שנתחבר אליו כך ישתפרו החיים שלנו, נותר רק לבדוק איך עושים את זה? איך יוצרים חיבור הדוק עם צינור השפע השמימי, איך דואגים שהוא ישיפע עלינו שפע רב?!

התשובה לשאלה הזו קלה למדי. מדי שבת בשבתו, בכניסת השבת, כולנו משוררים 'לכה דודי', ומתרגשים במילים 'לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה'. השבת היא מקור הברכה, זהו צינור ההשפעה השמימי. הדברים מבוססים גם בדברי חז"ל והזוהר הקדוש, כי ביום השבת מושפע השפע לעולם - עבור כל ימות השבוע, ולכן יום השבת הוא צינור השפע השמימי, המחזיק את השפע לכל ימות השבוע.

דא עקא, שבכך פתרנו רק יום אחד... בשבוע יש שבעה ימים, וביום אחד מהם - ביום השבת, אנו מסודרים. מחוברים לצינור השפע, יונקים ממנו, מקבלים ממנו במלוא חופניים. ועדיין נשאלת השאלה, האם יש דרך להתחבר לצינור השפע השבתי גם בימות השבוע? האם החיבור שלנו עם צינור השפע הוא באמצעות שמירת השבת בלבד, או שיש דרך להעצים את ברכת השפע השבתית, בצורה שנתחבר אליה גם בימות השבוע, ובעוצמה כבירה יותר ביום השבת?!

ובכן, לשמחתנו, התשובה היא שכן. אפשר להתחבר לצינור השפע השבתי גם בימות השבוע, ואפשר להעצים את החיבור הזה ביום השבת, כפי שנחשף בספר 'ערות דבש': שמירת השבת במיטבה - היא משימה גדושה בפרטים הלכתיים שונים, בהלכות המשתנות לפי מצבים משתנים, ובהכרת פרטי הדינים בכל אחת ואחת ממלאכות השבת. כדי להיות מחובר היטב לצינור השפע השבתי, צריך להכיר אותו היטב, לשמור עליו מכל משמר, לדעת את פרטיו ודקדוקיו...

ולכן - יתכן שאדם 'שומר שבת' עם כל הלב, מקדש על היין, משורר זמירות ברגש, נשמר מעשיית מלאכות, אולם אם אינו יודע הלכות שבת על בורין - קשה להאמין שיצליח לשמור שבת כהלכתה, לפרטיה ודקדוקיה, פשוט כי הוא לא יודע, ולכן החיבור שלו לשפע השבתי לא עובד כנדרש! מאידך, ידיעת הלכות שבת באופן ברור ובהי, מאפשרת לאדם לשמור שבת כהלכתה בצורה מיטבית, וממילא להיות מחובר לצינור השפע באופן מיטבי, ולקבל ממנו רוב שפע וברכה באמת!

זה פשוט עובד!

על המעשה הזה יכול אני להעיד בעצמי, בידי הווה עובדא: היה זה לפני כחודשיים, עת מכר אישי, יהודי יקר בשם ר' ישראל ט., שח לי ושפך את מר לבו, על בתו ההולכת ומתבגרת וטרם זכתה להיוושע בזיווג הגון. הוא סיפר כי בני המשפחה כבר ערכו תפילות וסגולות לרוב, אולם החתן המבוקש טרם נמצא, והנערה יושבת ומצפה... בעת השיחה, שוחחנו על האפשרות שיקבל על עצמו ללמוד הלכות שבת בחיק המשפחה, לקבוע זמן מדי שבת בשבתו בעת הסעודה ללימוד הלכות שבת, מתוך אמונה ותקווה כי השבת היא מקור השפע - ולבטח בכוחה להשפיע את השמחה הנכספת. ר' ישראל לא הגיב להצעה, אולם ניכר עליו כי לקח את הדברים לתשומת לבו.

כעבור פחות מחודש ימים נפגשנו שוב, צהלנו בפניו וחיוך רחב על שפתותיו. 'מגיע לי מזל טוב!' - בישר בשמחה גלויה, 'בתי התארסה עם החתן המופלג... בן המשפחה חשובה מקהילת... לא יאומן כי יסופר! בדרך נס של ממש, הצעה שנחשבה חסרת סיכוי, הגיעה לכדי גמר בשעה טובה ומוצלחת!'

ואז הוסיף עוד לחישה רבת משמעות: 'זה עובד. כמה שבועות למדנו הלכות שבת, וזה עובד!'

אחים יקרים, זה - הסגולה ללימוד הלכות שבת, זה עובד. כשיהודי מתחבר למקור השפע, לברכת השבת, לומד את הלכותיה ובקי בפרטיה, הוא מחדק את הקשר שלו למקור הברכה בעולם - ליום השבת, והשבת משפיעה עליו שפע ברכה ושמחה. הבה נאמץ את השיטה, נצטרף גם אנו לאלפים שלומדים הלכות שבת מדי שבת בשבתו בשולחן השבת, ונזכה בהשפעות וברכות השבת, ולשמחות בלב שמח!

תינוק של הלכות שבת

אחד ממפעלי הפצת התורה הברוכים שהקים כ"ק האדמו"ר מקאליב זצ"ל, הינו מפעל 'ברבי על גלגלים', במסגרתו שעות הנסיעה בתחבורה הציבורית מנוצלות לצורך לימוד התורה. על המפעל מנצח גבאו המסור להבחל"ח הרה"ח רבי בנימין קירשנבוים שליט"א, אשר מדי יום ביומו בעלותו על האוטובוס לירושלים וממנה - מזכה את הרבים בהשמעת דברי תורה והלכה 'על הדרך' - תרתי משמע...

נוהג ר' בנימין לעורר את קהל השומעים המזדמן על האוטובוס, בדבר הזכות היתירה והחובה הנעלית ללמוד הלכות שבת ולשנן היטב, באשר זו הדרך היחידה לשמור את השבת כהלכה. הוא אף נותן דוגמה אישית לכך בלימוד הלכות שבת מתוך הספר 'מאורות השבת', ומעודד את קהל הנוסעים 'לאמץ את השיטה' - ללמוד הלכות שבת מספר 'מאורות השבת', שתי הלכות בכל סעודה, ובאמצעות לימוד זה לאורך תקופה - ניתן לרכוש ידע מקיף בהלכות שבת.

לצד נוסעי האוטובוס, יש באוטובוס נוסע נוסף, אולי החשוב מכולם... זהו הנהג. הוא המוביל את הנוסעים בבטחה למחוז חפצם, ואף הוא זוכה להאזין לדברי ר' בנימין בשיעוריו. מדי יום ביומו שמע הנהג - מר משה הררי ממושב 'מצליח', על הזכות העילאית ללמוד הלכות שבת, וביום מן הימים, תוך כדי הנסיעה, פנה למגיד השיעור, וביקש לשתפו בסיפור אישי נוגע ללב:

'חתני ובתי', סיפר הנהג, 'נשואים מזה כמה שנים, וטרם זכו לילדים. הם ממתנינים בציפיה ובכאב על כל יום שעובר, מתפללים לה' ומתחננים לישועתו, אולם עדיין לא זכו. האם לימוד הלכות שבת יכול להוות סגולה עבורם?' - שאל משה.

'אכן כן!' - נלהב ר' בנימין, 'לא נביא אני ולא בן נביא, אולם כך מקובלנו כי השבת היא מקור הברכה, לימוד הלכות שבת משפר את ברכת השמים בבית, ואין דבר שתלוי בברכת שמים יותר מהזכות לגדל ילדים. עצתי עבורך ועבורם לקבוע לימוד הלכות שבת בסעודות השבת, להתחבר למתנת השבת בקשר אמיץ וחזק, בלימוד והכרת ההלכה. לא צריך להיות גאון גדול כדי לעשות את זה...' - אמר ר' בנימין, והחווה על ספר 'מאורות השבת' שבידו.

'הנה, יש כאן הלכות סדורות, מובאות בשפה ברורה ושווה לכל נפש. אנשים ונשים, ובעזרת השם בקרוב גם ילדים, יכולים לקרוא מתוך הספר שתי הלכות בכל סעודה, להבין היטב את דבר ההלכה, ואז לשמור את השבת כראוי. אין ספק שלימוד כזה בכוחו לפתוח את שערי הברכה והשפע, אין ספק שיש בו סגולה להביא לשמחה משפחתית עליזה בקרוב!'

מר משה שמע, והחליט להפנים וליישם. בשעת ערב התקשר לחתנו ובתו, סיפר להם על השיחה באוטובוס, וביקש מהם לקבל על עצמם ללמוד הלכות שבת מדי שבת בשבתו בסעודת השבת, על מנת להתחבר בצורה טובה יותר לברכת השבת ואוצרותיה. 'כך, בעזרת השם כמובן, נזכה כמובן לבשורות טובות!'

את הסיפור שמענו מפי משה הררי בעצמו, שבקול נרגש מוסיף: 'כעבור פחות מעשרה חודשים, זכיתי בנכד! כן כן, לאחר שנות ציפה והמתנה ארוכות, לימוד הלכות שבת פתח את הפתח והביא לעולם את בנם של חתני ובתי! זכינו בתינוק מתוק ועליו, תינוק של 'הלכות שבת', תינוק שהוא תוצאה של שפע שמימי ללומדי הלכות שבת!'

אחים יקרים, השפעת הבורא מחכה לכולנו, כולנו יכולים לזכות בה. השבת היא מקור השפע והברכה בעולם, לימוד הלכות שבת מביא את השפע לכל הזקוק לו. ככל שנתחבר למתנת השבת, ככל שנכיר את הלכותיה היטב, ככל שנדע ונבין איך שומרים שבת כהלכה - כך נזכה לקבל את השפע המושפע בשבת, כך נזכה לישועות בזכות ברכת השבת!'

קרוב אלינו הדבר מאוד! כל אחד יכול לרכוש ספר לימוד הלכות שבת בשפה ברורה ופשוטה כמו הספר 'מאורות השבת', ללמוד ולהכיר את ההלכות היטב, ולזכות לשמור שבת כהלכה! לימוד שתי הלכות שבת בכל סעודה הוא חוויה רוחנית משפחתית מרוממת, שגם פותחת פתח בשערי שמים לברכה והשפעה מרובה! הבה נלמד הלכות שבת מדי שבת בשבתו, ונזכה בברכת השפע השבתית, כי על ידי זה יושפע שפע רב!

באמתלא כל שהיא, הצליחו להוכיח כי הילד דוד לייב אינו מוכשר ללימודים, וכך זכה 'להשתחרר' מחובת הלימודים בבית הספר הנוכרי שבעיירה. מאותו יום, כשנתיים לפני בר המצוה שלו, החל ללמוד עם אביו מדי בוקר הלכות שבת, כאשר הילד הצעיר גומע את ההלכות בצמא, ומשנן אותן היטב. ביום בר המצוה שלו, דרשת הבר מצוה שלו כללה סיכום בעל פה של עשרה סימנים בהלכות שבת בשולחן ערוך, עם דברי מבארי השולחן ערוך ונושאי כליו...

והיה היום, אין ויהי אלא לשון צער. שמי הונגריה הואפלו בענן אפור קודר, מלחמת העולם השנייה ומוראותיה הגיעו להונגריה וחוללו בה אסון נוראי. מאות אלפי יהודים הוגלו למחנות, והנער הצעיר דוד לייב ביניהם. במחנות הזוועה, לא ניתנו ליהודים תנאי מחיה בסיסיים כמובן, אלפים אלפים הוצאו להורג ה' יקום דמם, ולבטח לא היה ניתן לשמור תורה ומצוות כראוי...

אולם הנער דוד לייב התאזר בגבורה עילאית וקיבל החלטה, כי יעשה הכל כדי לשמור שבת מכל משמר. זו לא היתה משימה קלה, הן מדי יום ביומו הוצרך להתייצב למלאכתו, כאשר הנאצים האכזרים ושותפיהם שונאי ישראל עושים הכל כדי להכביד את גזירותיהם על היהודים האומללים. אולם דוד לייב הצעיר החליט להילחם כדי להחזיק מעמד...

וכך, מדי שבת בשבתו, היה מתייצב למלאכתו למראית עין, ואפילו מעמיד פנים כאילו הוא ממלא את כל המשימות שהוטלו עליו. אולם הודות לידע המופלג שלו בהלכות שבת, והודות להיכרותו המעמיקה עם כל פרטי ההלכות, הצליח לעבור את כל שנות הזעם בלי לחלל את השבת ולו פעם אחת!

מדהים! סביבו ייחוס הסער, שוטרים אכזרים נוגשים בו, מאות יהודים נופלים מימיו ומשמאלו, הוא מקבל רשימת משימות לביצוע, ומדי שבת בשבתו הוא מצליח לחמוק, בדרך לא דרך, להעמיד פנים כביכול הוא מבצע את המלאכות הדרושות, תוך כדי שמירת שבת הלכתית מהודרת! יכולת כזו היתה מופלאה ממש, הוא הצליח לשמור את השבת כהלכה לאורך כל שבתות המלחמה בלי להתבלבל ובלי לטעות אפילו פעם אחת!

כי כשיהודי מכיר את הלכות שבת על בורין, זוכר אותן בבירות ושולט היטב בכלליהן ובפרטיותן, הרי שבכל מצב בו הוא מצוי עומד לצידו הידע ההלכתי הנרחב שלו, ומסייע לו לשמור את השבת כהלכה. בימי מלחמת העולם השנייה, כשהעולם רגש וסער, זכה רבי דוד לייב לשמור שבת כהלכה רק הודות לידיעותיו הנרחבות בהלכות שבת, שכן ללא ידיעת הלכות שבת על בורין - גם בימים כתיקונם ובשבתות שגרה, קשה לשמור שבת כהלכה בלי לטעות חלילה!

אחים יקרים! זכינו שאנו חיים בימי שלוה ורוגע, איננו חיים בימי עברה וצרה. דווקא לכן, הזכות המוטלת עלינו גדולה שבעתיים, להכיר את הלכות שבת היטב, לדעת אותן על בורין, לשמור את השבת כהלכה כראוי! כך, בכל מצב בחיים, היכן שנתארח והיכן שנשעה - נוכל לפתור את השאלה בזמן אמת בצורה המיטבית. וגם אם ניתקע בבית חולים בנסיבות משמחות או עצובות חלילה, בעיר מרוחקת או במרחב לא מוכר - עדיין נוכל לשמור את השבת כהלכה!

העובדה כי ידיעת ההלכה מסייעת לאדם לשמור שבת בכל מצב - אינה רק הגיון בריא, אלא גם סגולה ממש. בספה"ק 'טירת הקודש' נחשף, שיהודי שלומד הלכות שבת, ההלכות שלמד עולות השמימה ומגינות עליו בעת פקודה לבל ייכשל חלילה. ההלכות עצמן עומדות ומבקשות ממלך מלכי המלכים שאין זה ראוי שאדם ששקט ולמד אותן - ייכשל בדבר שטרם עליהן! כלומר, לא רק שהידע בהלכות שבת מונח את הפעולות בצורה נכונה, ההלכות עצמן מגינות על הלומד לבל ייכשל!

ולא רק בעולם הזה, אלא גם בעולם הבא! ה'חפץ חיים' זצ"ל מגלה, שהעובדה שהגיהנום מושבת בשבת, אינה רק בשבת עצמה, אלא גם במשך הזמן בו היהודי נהג להתכונן לשבת, ובעומדו בשמי מעל, אם ייגזר עליו חלילה גיהנום, הרי הוא ניצול מגזר דינו לא רק ביום השבת, אלא גם בכל הזמן בו התכונן לשבת.

הוסיף על כך הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל גילוי נורא: הרי אין הכנה טובה לשבת יותר מלימוד הלכותיה, זו הכנה איכותית לשבת לא פחות מבישול החמין והכנת הקוגל... ולכן, אדם שלומד הלכות שבת בעיצומם של ימות החול, יקבל בעולם הבא 'פטור' מהגיהנום עבור כל שעות עיסוקו בהלכות שבת. כן כן, יביאו בחשבון שבימי ראשון למד כן וכך דקות הלכות שבת, ביום שני כן וכך שעות, וכל הזמן הזה יתקזז מגזר דינו!

אחים יקרים, לימוד הלכות שבת מגן בעולם הזה מפני טעות בשמירת שבת כהלכה, ומגן גם בעולם הבא. הבה נלמד ונשנן הלכות שבת, בסעודות השבת עם בני המשפחה, עם חברותא מדי שבת בשבתו, ואף בימות החול נקבע זמן ללימוד הלכות שבת, כי רק כך נזכה לשמור שבת כהלכה וקראוי, ונזכה בכל ברכות השבת והשפעותיה הטובות!

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ונושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשראי) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס